

Innspill til ny energimelding, fremlagt 3. mars 2014

Fra Nettverket La Naturen Leve (LNL)

<http://lanaturenleve.no>

Bakgrunn

Nettverket La Naturen Leve er en landsdekkende organisasjon for motstandere av norsk, landbasert vindkraft. Både individer og lokale nettverk er medlemmer. Vårt engasjement er særlig knyttet til de omfattende og helt unødvendige naturødeleggelser utbygging av vindkraft medfører i et land som allerede er selvforsynt med ren, fornybar vannkraft - og som med enkle grep kan få mer.

Våre hovedpoenger:

1. Norge har verdens beste vannkraftressurser og må basere sin kraftforsyning på disse også i fremtiden. Ref. fersk rapport fra UiO (professor Kjell Bendiksen) datert 20.02. 2014.
2. Norsk, landbasert vindkraft er ineffektiv og naturødeleggende. Den gir heller ingen dokumenterbar klimagevinst i form av reduserte CO2-utslipp i Europa. Det er det evt. norsk vannkraft som gjør.
3. Det er pr. februar 2014 gitt 83 vindkraftkonsesjoner for i alt 17,5 TWh, noe som langt overstiger sertifikatavtalen med Sverige. Medregnet ytterligere 70 nye saker ligger det an til konsesjoner for i alt over 41 Twh. Dette er hinsides ethvert fremtidig vindkraftbehov og fullstendig ødeleggende for norsk natur, om alt skulle bli utbygd. Det må innføres stopp i konsesjonstildelingen inntil energi/klimameldingen foreligger og det er foretatt en helhetlig vurdering av norsk energi- og klimapolitikk, herunder vindkraftens plass i denne og dens konsekvenser for norsk natur og naturmangfold.
4. Den beste energipolitikken er den som legger til rette for minst mulig energibruk. Det innebærer at regjeringen må satse mye sterkere på energisparing og - effektivisering.
5. Norsk vannkraft er en råvare som i langt større grad bør utnyttes/foredles her i landet. På den måten kommer den norsk næringsliv/industri og norske arbeidsplasser til gode.
6. Tanken om "Norge som Europas grønne batteri" må erstattes med visjonen om "Norge som Europas grønne lunge".

Utdypende kommentarer. LNL ønsker:

- en stortingsmelding som bygger energi- og klimapolitikken på forsknings- og faktabasert kunnskap. Det vil gi fornybarvirkemidler som påviselig virker også i et klimaperspektiv, ikke slike som innføres av symbolhensyn eller etter press fra særinteresser og som delvis preger dagens politikk. Hva virker f. eks. ikke: Elektrifisering av sokkelen, handel med utslippstillatelser, grønne sertifikater og vindkraft, norsk vindkraft som klimatiltak.
- en melding som på vitenskapelig grunnlag underlegger de aktuelle energibærere en uavhengig og reell kost/nytte-vurdering, frikoblet fra enkelte aktørers egne økonomiske interesser. I denne prosessen må de utredninger/rapporter som foreligger fra ulike fagmiljøer om vindkraft, vannkraft, miljøkostnader og klimaeffekter vektlegges. Det vises f. eks. til FNs Klimapanel (Special Report on Renewable Energy Sources and Climate Change Mitigation” fra 2011, særlig kap. 5, 7 og 9), Cedren-rapporter (f. eks. <http://www.cedren.no/News/Article/tabid/3599/ArticleId/1885/Mest-igjen-for-vannkraft.aspx>; der det bl. a. heter: *“Av alle typer elektrisitetsproduksjon er vannkraft den teknologien som gir aller mest energi tilbake i forhold til den energien som går med til å bygge anlegget og produsere kraften”*. Se også norske samfunnsøkonomiske analyser fra f. eks. professorene Michael Hoel og Tortein Bye vedrørende vindkraft, økonomi og klima. Også de tyske erfaringer med CO₂-utslippenes utvikling under “die Energiewende” må hensyntas. Dessuten må den helt nye rapporten fra UiO datert 20. februar 2013, vektlegges: “Det norske energisystemet mot 2030”.
- stans i tildelingen av flere vindkraftkonsesjoner mens arbeidet med meldingen pågår. Det er pr. februar 2014 tildelt 83 konsesjoner med en produksjon på 17,5 TWh. Ytterligere 70 saker er til behandling hos NVE. Innvilges samtlige søknader representerer dette en samlet, potensiell utbygging av 41,3 TWh, noe som langt overstiger sertifikatavtalen med Sverige, som det ikke er noe forsyningsmessig behov for og som vil rasere norsk natur over hele landet for kommende generasjoner.
- mer trykk i energiomstillingiltakene i industrien, mer trykk i arbeidet med energieffektivisering av bygninger og mer trykk i elektrifiseringen av større deler av transportsektoren. Norge har ressurser og teknologi til å initiere mye mer forskning/utvikling av ny fornybarteknologi på disse områdene. Det innebærer en stortingsmelding som klarere prioriterer energieffektivisering og Enøk-tiltak i husholdninger, transport og industri og som er like villig til å subsidiere dette som regjeringen i dag er til å subsidiere vindkraften. Det innebærer også et samfunn der elbiler blir hverdagen for folk flest, og der ferger og skip samt busser og tungtransport går på gass (bio eller annen gass). I den forbindelse foreslår vi

nytenkning omkring bruken av norsk naturgass. Det er utopisk å tro at verden - og Norge - i overskuelig fremtid vil klare seg uten energi fra fossile kilder i enkelte sektorer. Hvorfor ikke aktivt ta i bruk de minst forurensende?

- en erkjennelse av at Norge må bli mindre avhengig av råvareeksport og dyktigere til å foredle. I energisammenheng betyr dette at vår kraft i større grad må brukes innenlands til eget næringsliv og industri for å sikre konkurransekraft, norsk teknologiutvikling og sysselsetting. Når vi vet at kraftoverskuddet i Norden og i EU vil øke i årene som kommer, er det både god industripolitikk, energipolitikk og miljøpolitikk å legge til rette for etablering/videreutvikling av kraftkrevende industri i vårt eget land.
- en stortingsmelding som legger til rette for at det er vannkraften som skaffer oss rimelig og fornybar kraft også i fremtiden, slik at vi kan fortsette å ligge på den globale fornybartoppen. Dette vil, sammen med energieffektiviseringstiltak, gi mer enn tilstrekkelig kraftforsyning til husholdninger, transport og industri. Skulle regjeringen på tross av de store kostnader og omdiskuterte klimaeffekter ønske å videreføre ideen om "grønt batteri", er det vannkraften som er svaret. Her er naturødeleggende vindkraft hensiktsløs. Etter vårt syn ligger det imidlertid større gevinster i å rendyrke Norge som Europas "grønne lunge", både for vår egen befolkning og fordi det gir økt attraktivitet som reise- og turistmål med tilhørende næringsutvikling.
- en regjering som gir natur, naturvern og forsvarlig bruk av naturen en mye bredere og mer bevisst plass enn i dag; som gjenreiser det klassiske naturvern og som ikke stiller naturvern og klima opp mot hverandre. Som gir naturmangfoldloven reelt gjennomslag og som tar naturvern/miljøfaglige råd på alvor når fornybarprosjekter planlegges. Som innser at støyende vindturbiner på mer enn 200 meters høyde, med tilhørende fundamentering og svære, irreversible veianlegg, ikke hører hjemme i vannkraftlandet Norge. En slik politikk vil tydeliggjøre at norsk, landbasert vindkraft som energikilde må skrinlegges.

Oslo, 3. mars 2014

for Nettverket La Naturen Leve
Vidar Lindefjeld
styreleder